

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]ll[u]m. v. q[uod] p[er]tractat alia[m] calu[m]nia[m] eide[m]
p[er]cellenti theologoillatam

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

SECUNDVS

riam bonis viris et veritati. eē linguam.

¶ Caplm. v. qđ ptractat aliā calūniā eidē pcellenti theo-
logo illatam NAZARENVS

S. i. Contueor quoq̄sus Capnioni abrupi sua arma. Nec ego
cognite obstrepere possum veritati. Si alia intulerint pe-
dem. auscultabimus THEOLOGVS

Afferet pedē priori haud absimilis et loco vicina Capnionis ca-
lumnia vbi in p̄fatū grassat theologū fide et virtutibz redimitum
p̄ hec v̄ba Arnoldi causa est. ne iudei aiaz suaz vitā p̄ libros Thal-
mudicos amittāt. Addit em̄ qm̄ sic aiaz necāt. qz ex his discūt ipi
et docent vxores suas et ples iugiter blasphemare. Hec ille Et post
Dro te cesar interroga eū. nūquid hoc sit vicinū heresi: vel interro-
ga p̄ceres tuos illustri doctrina clarissimos. an nō est heresis ma-
nifesta. credere iudeū pfidū vitā aie habere: cuz ap̄lus et euāgelista
Joānes in eplā p̄ma. decretū hoc publicauerit. q̄ hz filiū dei hz vitā
qui nō hz filiū dei vitā nō hz. Et in euāgelio eiusdē dixit Christus.
Amē amē dico vobis. nisi māducaueritis carnē filij hoīs. et biberi-
tis ei⁹ sanguinē. nō habebitis vitā in vobis etc. Dec Capnion

NAZARENVS

S. ii. Nō possem Capnioni abesse in hoc q̄ criminis hereseos
arguat. vbi iudei maledicti vitā h̄re dicerent aie aut spūa
lē. vt capnion ex sacris p̄mittit lris. Un̄ si hec theologo illi fuerit *quirit*
mens. nō apparet q̄ pacto possz excusatū iri. THEOLOGVS

Nosti reuerendissime dñe p̄sul. hoīez vindicte auidū. om̄e expu-
ere virus. et sibi iuste tributa. in alios cū iniuria refundere. oibz tē-
tare modis. Et p̄inde cum hiccine om̄is doctrine theologus ser-
pentinas dictis Capnionisticis veridice tribuisset hereses. egle vel
apparēter remetiri. Capnion enīsus est Sz frustra. sz falsissime qđ
tue R. D. demōstrabim⁹. Qđ etem̄ hic egregi⁹ Arnoldus nec vn̄ *maledict⁹ ē nō*
qz cogitauerit maledict⁹ vitā aie esse iudeis. hinc tua cernat. D. R. *aie vita iudcis*
In oibz eadē imo et in cūctis suoz libelloz locis. eos noiat iā p̄fi-
dos. iā canes rabidos. nūc filios eterne damnatōis. nūc inimicos
christi. nūc blasphemos. et id genus multis eos depingit coloribz.
cū quibz p̄cor quo colore cohererebit. illū sensisse illos p̄ditos habe-
re vitā aie iudeos. Un̄ nō dubitet tua p̄. doctissima. hāc Capnio-
nis pupugellā locustā esse impie ministrā vindicte. Qđ si Capni-
oni anim⁹ ē. venari h̄mōi porcū. q̄ donet iudeos. i p̄silio suo q̄rat.
et idubie inueniet. Talibz em̄ bestijs ap̄d hunc theologū nihil ē loci

S. iii. Quis v̄o et q̄ verus theologi sit sensus facile pandet vi-
ro scripturas diuinas et humanas intelligenti. Nō em̄
preterit p̄. tuā doctissimā in p̄mis. qm̄ exinde pctm̄ d̄r (quēadmo-
dū et est) mortale. qz mortē infert. nec etiā puto fugit tuā sapientiaz

B i.

LIBER

Dū dicitur veridice
asserri posse
Thalmud iudeis
auferre vitam
aie. licet filius
diaboli nihil
sit vite spūalis

ei pctō mortali. qđ nūc vitā tulit aie spūalē. in eodez numero hoīe pctōre subseq̄ui posse alterz mortale. longe p̄ori grauius ⁊ mortale maḡ. Nū ḡ apud Capnionis vmbrosam theologiā. hereticū erit dicere alterū mortale graui⁹. non auferre vitā aie. Nōne paup̄ ille Capnion (paup̄ in quā qz phie ⁊ theologie expers) inter p̄ accidēs ⁊ inter p̄ se discernere nequit? Nūquid q̄stū de se est. hoc alterz peccatū aie aufert vitā: imo nec p̄tra mutire audebit. esto te p̄ accūs p̄pter subiecti dispositōem nō auferat de p̄nti grām formāl̄ inexistentes. Nonne ⁊ p̄ rāto pctū grām tollere dici p̄t. qz abilitatē ad grām imūit id qđ apud oēs recte sapiētes plurimū cōmēdat̄ dictū. Tua ḡ prudētia d̄iudicet q̄s satī loq̄ dicēdus sit. an q̄ p̄fert sentētiā p̄ se verā. an is q̄ veritatē q̄ p̄ accūs est p̄nūciat?

S. iiii. Et vt altrinsecus etiā videat̄ Capnion in aere piscari nouim⁹ memorie. p̄ditū in sacris litteris christū d̄m fm animā eē sanctificatū. dū a patre mitteret̄ in mūdum. forsan ḡ fm Capnionis theologiā. cōtrariū sanctitat̄ p̄fuisse oportebit. qđ nephariū est vel cogitare Cur ⁊ nō poterit dici pctū nec ē inferre. esto vita actu formāl̄ non p̄fuerit. Num infabre d̄z arbor necari. dū destruit̄ semen aut virgultū in quo virtual̄ p̄existebat. Num ⁊ fetus q̄ nō dū actu erat aiatus. de p̄ maleficiū in vtero necari m̄ris. Nonne sane astruit̄ execrare fetū in vtero matris nondū vidētē. q̄ impedimēta apponeret causis visus generatiuis. ⁊ nunqđ Thalmud obstacula affert ne in hūc nostz accredāt iesum. extra quē nē minī est aie vita. Quid est itaqz quāobrē Capnion caperat fronteꝝ sup̄ hui⁹ hō dicto theologi. duz d̄t libros Thalmudicos auferre vitā. aut necare iudeos. p̄ eo ⁊ q̄ q̄stū de se ē. faciūt ne accredāt christo. ⁊ etiā qm̄ eos ad christū. ac p̄ hoc ad grām inabilitāt. ⁊ iterum qz impedjūt cām vite. scz christi fidem

S. v. Et ne longius atqz oportz in re clara imoremur. vt videat̄ tua R. D. dictū hui⁹ p̄celebris theologi ab omī macula. imune vide mūdissimā ex qua scaturiuūt originē. Nec certe reoz Capnion aut quis malinolus alter beatū maximū de heresis infirmulare audebit crimine. hic sanct⁹ doctor in sermone suo in sc̄da feria pasche sic inq̄t. Crudelis sub tali sentētia. impietas iudeoz. qui facinore suo nō solū p̄sentes liberos damnat. sed etiā nondū natos occidit. Nec ille. Nonne fetū hic Maxim⁹ ⁊ p̄clar⁹ ille theologus Arnold⁹ vno ore sunt locuti. facessat igit̄ iperita Capnionis cauillatio. q̄ serenissimū d̄m nostz iperatore atqz p̄ceres ei⁹ nobilissimos in hūc veridicū cōcitare theologū inique moliebat.

NAZARENVS

S. vi. Gaudiū est miseris. socios habere in penis. Verūtū autē dire cupim⁹ qđ nā sit quo Capniō sophisticat⁹ adeo in

SECUNDVS

hanc sanā theologi debachat⁹ sit sentētiā. vt eam heresis criminis arguet

THEOLOGVS

Id p̄sertim reuerēdissime dñe. qz vere logice z phie expers fuit. quas tum ip̄e. tum oēs qui se obscuros appellant viros. imo z sibi p̄sentētes oēs ad vnū execrant. sine q̄b̄ tñ p̄fundus scripturarū z subtilis sensus cōquiri neq̄t. Nouit em̄ tua sapiētia p̄ho teste. plurimos iuxta accūs paralogisari. Dicitū aut̄ mox fuit Capnionē inter p̄ se z p̄ accūs nō discreuisse. Et deinde quoqz nō aduertit mot⁹ et mutatoēs. nō a terminis a q̄b̄ sunt. s; a terminis in q̄s p̄ficiscūt suas accipere rōnes z denoiatoēs. z insup̄ artū fugiebat osorem. qm̄ veridice p̄t dici cā puatois z ablatōis habit⁹. nō qz habitum formali z actu existētē abripiat. sed sat est vt causas p̄cediat habit⁹ de p̄ se generatimas. Et qz tale est qd̄ habituz tolleret si actu adesset. Sic ipo iure restitutōis reus habet nō mō q̄ bñficiū iniurie abstru- lit. verū z q̄ digno p̄ferre volentē retrahit. Sic z obscurare d̄r ca- merā. vel auferre lumen qui ne sol ingrediat obicez ponit. Qd̄ li- bros Talmudicos efficere in respectu ad cām vite spūalis iudeo- rum. tua illuminatissima p̄. optime aduertit. Quia aut̄ falsitas pura esse neq̄t. id saltez veri Capnion suis p̄miscuit (si tñ p̄miscuit et nō magis supposuit dictis) q̄ppis̄ eaten⁹ manifestā esse heresim quaten⁹ canonicē refragat̄ scripture. vbi Solie attulit gladius. q̄ in prioribz tanqz p̄ infallibilē maximā. plurima suoz veluti hereti- ca. morte affecta sunt. Dictorum.

¶ Caplm̄ tertū. qd̄ p̄tractat aliam calūniam.

eidem theologo illatam

NANARENVS

S. Multū Capnioni de clamore. de lana paruz. Speio tñ q̄ aliā vafriciē silēm q̄ in hūc (cui admodū infest⁹ videtur) theologū iposturā facere voluerit. offendi nequeat.

THEOLOGVS

Quinimo offert se in p̄mptu. vafrauentū priori haud absille. q̄ totis neruis nisus est hūc p̄celebrē maculare theologū. quez odio p̄leq̄tur inimicitie. nō nisi qz veridice Capnionis detexerat falsita- tes Iudaice p̄fidie gratas In eadē itaqz tertia sua defensione liuore in theologū act⁹ insontē. hāc effutiuit sententiā. Sit em̄ q̄ aucto- ritates plurimas sacre scripture z sc̄toz doctoz. z allegatōnes ex- teribz z scriptoz vtriusqz iuris. imp̄tinēter p̄ter z p̄tra intentio- nē scripture z doctoz allegare volui. Ex q̄b̄ nōnulli. si ad intelec- tum referātur in quo in originalibz sunt scripte. z postea applicāt ad p̄positū. falsum inserūt. z vt sibi visum fuit nōnūqz heresi vici- nū. hec ille tā generalr qz indistincte. perinde ac si nulla scripturā possit aut̄ debeat aliter applicari q̄ scripta sit. aut in alia forma re- citari q̄ auctores posuerūt. Qd̄ q̄nis ego nō fecerim. tñ nihil omi-

B ij.

vj. metaphy.

tex. cō. v.

j. Elench.

Que sefellerit

Capnionē vt

Arnoldo fal-

suz male impe-

gerit

S. Tho 2° 2^e

q. lxij. ar. ij. ad

quartum

Verū Capni-

onis dictū. s; ē

Solie gladi⁹.